

Mateřská škola, základní škola speciální a praktická škola Diakonie
ČCE Rolnička, Soběslav
Mrázkova 700/III
392 01 Soběslav

**Školní vzdělávací program pro předškolní
vzdělávání**

OBSAH:

Obsah:.....	2
I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE.....	4
II. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
III. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	6
1. Věcné podmínky vzdělávání	6
2. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami....	Chyba! Záložka není definována.
3. Podmínky vzdělávání dětí nadaných	Chyba! Záložka není definována.
4. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	6
5. Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	10
6. Psychosociální podmínky a životospráva	10
7. Organizační chod	12
8. Řízení mateřské školy	12
9. Personální zajištění.....	12
10. Spolupráce mateřské školy s ostatními institucemi	13
11. Spoluúčast rodičů	14
12. Spolupráce s veřejností	14
IV. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	16
V. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	17
1. Charakteristika ŠVP	17
2. Cíle a záměry	17
3. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	17
4. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných.....	17
VI. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA	19
VII: AUTOEVALUACE.....	49

VIII: PREVENTIVNÍ PROGRAM.....	52
IX: PROGRAM ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVY.....	53

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Školní vzdělávací program zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

Název školy: Mateřská škola, základní škola speciální a praktická škola Diakonie ČCE
Rolníčka Soběslav

Sídlo školy: Mrázkova 700/III, Soběslav 392 01

Kontakt: 381 522 054 (spojovatelka)
733 127 041 (spojovatelka)
739 633 993 (ředitelka školy)

E-mail: skola@rolnicka.cz

Webové stránky: www.rolnicka.cz

ID: h77ma6u

IČ: 70 80 62 09

1.3 Zřizovatel:

Diakonie Českobratrské církve evangelické
adresa: Belgická 22, 120 00 Praha 2
jméno ředitele: Mgr. Jan Soběslavský
kontakt: 242487 811
IČO: 45242704
e-mail: ustredi@diakoniecce.cz
webové stránky: www.diakoniecce.cz

Ředitelka školy: Mgr. Kamila Viktorová
Koordinátorka ŠVP: Mgr. Kamila Viktorová

Číslo jednací: 322/2018

Platnost dokumentu: 1. 9. 2007

Aktualizovaná verze schválena na pedagogické radě dne 27. 8. 2021 s účinností od 3. 9. 2021.

Verze: X

II. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola vznikla v roce 1995 jako jedna ze součástí Církevní speciální školy pro žáky s více vadami při středisku Diakonie ČCE. Vzhledem k stále většímu zájmu ze strany rodičů o zařazení dětí bez zdravotního postižení do naší mateřské školy speciální jsme se rozhodli změnit zařazení v rejstříku škol a od 1. 9. 2009 provozovat mateřskou školu a děti se zdravotním postižením individuálně integrovat.

Budova Rolničky, ve které se nachází mateřská škola, stojí na okraji města v těsném sousedství "Senior domu" a domu s pečovatelskou službou. Členitý terén kolem řeky Lužnice i blízkost lesa Svákova oceňují děti v letním i v zimním období.

Budova Rolničky je rozdělena na východní a západní část. Ve východní části se kromě mateřské školy nacházejí i třídy základní školy, prostory pro pohybovou aktivizaci, místnost pro individuální terapie, pracoviště školní logopedky a kanceláře školy a střediska Diakonie.

Na rozhraní obou částí je prostorná tělocvična s relaxačním míčkovým bazénem, trampolínou a cvičebním nářadím. Jídelna, cvičná kuchyň, další třídy základní školy speciální, výtvarný ateliér, prádelna, dílny, tvoří západní část budovy.

Celý objekt je bezbariérový. Ve všech místnostech jsou odstraněny fyzické překážky, které by mohly omezovat schopnosti dětí s postižením zapojovat se do běžných činností.

Pro zaměstnance a také pro většinu žáků základní školy je určen hlavní vchod se vstupní halou.

Do MŠ vcházejí děti a rodiče vchodem v zadní části budovy, který je méně frekventovaný, takže poskytuje malým dětem dostatek klidu a bezpečí. Šatny mají děti z mateřské školy oddělené od žáků základní školy.

Do mateřské školy jsou zařazovány děti zpravidla od 3 let (nejdříve od 2 let) do zahájení povinné školní docházky. Přijímáme děti zdravé, ale také s různým typem i stupněm zdravotního postižení a znevýhodnění. Naším záměrem je, aby každé dítě mohlo žít v přirozeném prostředí, společně se svými kamarády a sourozenci. Myšlenka inkluze je základním kamenem celé činnosti mateřské školy.

Díky mnoholeté zkušenosti s inkluzí si uvědomujeme výhody tohoto společenství, které nenásilnou formou pěstuje mezi dětmi toleranci, ochotu pomáhat, zodpovědnost, trpělivost a smysl pro spravedlnost...Děti se navzájem učí jeden od druhého a získávají pochopení pro různé odlišnosti mezi lidmi.

Jednou týdně dochází do mateřské školy farář místního sboru ČCE, který při biblických hodinách přirozenou a nenásilnou formou seznamuje děti se základy křesťanství.

III. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

1. Věcné podmínky

Třída mateřské školy má prostory, uspořádání a vybavení nábytkem uspořádáno tak, aby umožňovaly realizovat záměry našeho školního vzdělávacího programu.

Součástí objektu je prostorná zahrada s dětským hřištěm, pískovištěm, vyvýšenými záhony s bylinkami a travnatou plochou. Podél ploty jsou vysázeny rostliny a keře, které tvoří jedlý les, díky kterému děti mohou poznávat a ochutnávat drobné ovoce a plody. Zahrada školy je využívána v jakémkoliv ročním období. Část zahrady umožňuje dětem jízdu na koloběžkách a tříkolkách, pohybové hry i míčové hry.

Přímo před okny třídy mateřské školy je prostorná terasa, na které si děti mohou hrát nebo svačit. Na terasu je v letních měsících umístěn bazén.

Mateřská škola splňuje hygienické podmínky pro maximální počet 20 dětí. Je zde možnost oddělení na dvě samostatné třídy, využívané na odlišná zaměstnání. Samostatná místnost je určena na odpolední odpočinek dětí. Při skupinových činnostech nebo při činnostech individuálních máme možnost využít další místnosti k tomu určené /tělocvična a třídy pro individuální aktivizace/.

Zdravotně hygienická zařízení i nábytek vyhovuje potřebám dětí a splňuje hygienické podmínky a normy dle platné legislativy týkající se čistoty, osvětlení, hluku, alergizujících a jedovatých rostlin. Škola disponuje dostatečným množstvím hraček i pomůcek. Obojí je neustále obměňováno i doplňováno dle aktuální nabídky. Převážná část hraček je z přírodních materiálů. Jsou to hračky a pomůcky podporující tvořivost, fantazii, intelektuální schopnosti dětí, rozvíjející jejich manuální zručnost, působící na celkový rozvoj osobnosti.

2. Podmínky vzdělávání

Naše mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím bezpečných a podnětných hraček a pomůcek vhodných pro tuto věkovou kategorii

Ve třídě jsou zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Děti mají nastavena srozumitelná pravidla pro ukládání hraček.

Prostředí třídy je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dětí.

K dispozici je velký úložný prostor na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dětí v souladu s jejich individuálními potřebami.

Dětem je umožněno používat specifické pomůcky pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně podle potřeby a volby dětí.

Pedagogové uplatňují k dětem důsledně laskavý přístup, každé dítě je přijímáno pozitivně.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou. Ve škole je podporováno otevřené partnerství a spolupráce mezi všemi zúčastněnými aktéry - dětmi, pedagogy, rodiči, zaměstnanci střediska a dalšími spolupracujícími organizacemi. Východiskem naší práce jsou „Diakonické hodnoty“, které vycházejí z křesťanské tradice a vyjadřují směr a smysl naší každodenní práce:

„Společenství“, „Milosrdenství“, „Naděje“, „Fortelnost“

Cílem naší práce je tvořit společenství, které v milosrdenství a s nadějí fortelně pomáhá potřebným.

3. Péče o děti od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Ve třídě jsou pro zajištění bezpečnosti zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Péče o děti od dvou do tří let je organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

4. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, je dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Škola disponuje pomůckami pro rozvoj nadání a je připravena případně zajistit a vytvořit podmínky dle potřeb dětí.

5. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP PV podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními vyšších stupňů podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává mateřská škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ a uvádí v platnost po schválení ŠPZ.

Pravidla, průběh tvorby a vyhodnocování PLPP

Na začátku každého školního roku probíhá pedagogická diagnostika každé třídy. Pokud dojde ke zjištění, že v kolektivu je dítě, které na základě své výrazné jinakosti potřebuje úpravu podmínek, organizace či metod ve vzdělávání, přistupuje třídní učitelka k vytváření plánu pedagogické podpory.

Po té následuje konzultace se všemi pedagogy, kteří se podílejí na vzdělávání dítěte.

Rodič je seznámen s připravenou podporou pro dítě, tedy s PLPP.

Po třech měsících dochází k hodnocení funkčnosti podpůrných opatření nastavených v PLPP, pokud jsou výsledky vzdělávání dítěte uspokojivé a nastavená podpora dítěti pomáhá v potřebném rozsahu, pokračuje se ve vzdělávání v tomto režimu.

V případě, že podpora nestačí, zákonnému zástupci je doporučena návštěva školského poradenského zařízení.

Pravidla, průběh tvorby a vyhodnocování IVP

IVP škola vypracovává v okamžiku, kdy je v rámci doporučení Školským poradenským zařízením jako podpůrné opatření.

Postupové kroky jsou následující:

zákonný zástupce dává písemný souhlas s poskytováním podpůrných opatření, tedy i IVP

zákonný zástupce žádá ředitelství školy o vzdělávání dítěte dle IVP

třídní učitelka vypracovává IVP, konzultuje s pedagogy, případně asistentem pedagoga

s připraveným IVP seznamuje třídní učitelka všechny pedagogy, kteří se podílejí na vzdělávání dítěte a zákonné zástupce

IVP je odeslán k hodnocení a vyjádření souhlasu školskému poradenskému zařízení

IVP je vyhodnocován dle případných potřeb při vzdělávání dítěte, nejméně 1x ročně

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními naše škola zabezpečuje:

- uplatňování principu diferenciaci a individualizaci vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.
- Vhodně upravené podmínky vzdělávání - snížení počtu dětí ve třídě, přítomnost asistenta pedagoga, osobních asistentů, uplatňování principu diferenciaci a individualizaci...,
- odborná péče zaměřená na speciálně pedagogické metody, formy práce a postupy (strukturované učení, VOKS, bazální stimulace, alternativní komunikace, znaková řeč, zraková stimulace, vizualizace), užívání kompenzačních a rehabilitačních pomůcek (balanční míče, rezonanční deska, manipulační desky, lightbox, míčkový bazén, speciální počítačová klávesnice, little room),
- využívání speciálních didaktických materiálů (globální čtení, speciální počítačové programy Petit, logopedický program, vlastnoručně vyrobené didaktické pomůcky dle individuálních potřeb dětí),
- podpůrné terapie (logopedie, fyzioterapie, masáže, arteterapie, návštěvy bazénu, canisterapie, drumterapie), atd.

6. Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

7. Psychosociální podmínky a životospráva

V průběhu dne se pravidelně střídají bloky řízené a relaxační, usilujeme o to, aby nedocházelo k přetěžování dětí.

Děti mají dostatek volného pohybu ve třídě i na vycházkách.

Děti jsou v rámci otužování denně co nejdéle venku a to vždy s ohledem na kvalitu ovzduší.

Děti dostávají plnohodnotnou, vyváženou stravu, která je dvakrát denně dovážena z MŠ Duha.

V průběhu celého dne mají děti přístup k tekutinám, pitný režim je zajištěn.

Jídlo je dětem nabízeno. Děti mají právo pokrm odmítnout.

S přihlédnutím k možnostem dětí se snažíme, aby si svačiny i obědy děti nosily na stoly samy. Vedeme je k zodpovědnosti za to, jaké množství jídla snědí. Učíme je zbytečně s jídlem neplýtvat.

Jsme nápomocni rodinám, které potřebují podávat svému dítěti speciální stravu.

Každý den si děti po obědě čistí zuby.

Po domluvě s rodiči je dětem v době poledního klidu nabízen spánek popř. jiné klidové činnosti (relaxace na lůžku, poslech pohádky, kresba, stolní hry...).

Nově přichozí děti si mohou na pobyt v mateřské škole zvykat v určitých časových intervalech dle domluvy s rodiči. Je možná přítomnost rodiče po dobu adaptace.

Zaměstnanci respektují individuální potřeby všech dětí, reagují na ně a napomáhají jejich uspokojování. Vytvářejí dětem takové prostředí, aby se zde cítily bezpečně, jistě a spokojeně.

Všechny děti v mateřské škole mají stejná práva i povinnosti. Snažíme se u dětí posilovat sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnosti, děti se speciálními vzdělávacími potřebami vedeme k samostatnosti zejména při sebeobslužných činnostech. Ostatní děti povzbuzujeme k interakcím s těmito dětmi. Napomáháme tomu, aby mohlo docházet k vyrovnávání vzdělávacích šancí pro všechny děti.

Učíme děti dívat se kolem sebe, seznamujeme je se základy křesťanství a hodnotami naší školy, učíme je žít mezi ostatními, komunikovat s nimi, cítit se součástí kolektivu, umět pomoci tam, kde je potřeba. Pěstujeme v dětech pocit zodpovědnosti za nejbližší okolí i za celé životní prostředí.

8. Organizační chod

Po - Pá 7.00 – 16. 00 h

ORGANIZACE DNE:

Pondělí – Pátek

7.00 – 8.15 h příchod dětí, ranní hry dle výběru

8.15 – 9.00 h spontánní činnosti, individuální práce s předškolními dětmi a s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami, ranní cvičení, pohybové činnosti v tělocvičně

9.00 – 9.20 h osobní hygiena, svačina

9.20 – 10.00 h zahájení, hlavní vzdělávací činnost

10.00 – 12.00 h pobyt venku

12.00 – 12.30 h oběd

12.30 – 14.00 h osobní hygiena, odpočinek, spánek nebo klidové činnosti dle rozdílných potřeb dětí, individuální práce s předškolními nebo integrovanými dětmi

14.00 – 14.20 h osobní hygiena, svačina

14.20 – 16.00 h odpolední hry, odchod dětí

V průběhu celého dne probíhá individuální speciálně pedagogická péče.

Stanovený základní organizační chod aktuálně přizpůsobujeme v případě výletů, exkurzí, návštěv bazénu, divadelních a filmových představení pro děti, besídek, dětských dnů a podobných akcí.

9. Řízení mateřské školy

Všichni zaměstnanci mateřské školy znají své kompetence, pravomoci a povinnosti, které jsou zakotveny v pracovní náplni, v organizačním řádu a směrnicích ředitele. Při vedení zaměstnanců je kladen důraz na vzájemnou důvěru a týmovou práci, při které jsou všichni zaměstnanci zapojeni do řízení mateřské školy.

Je vytvořen funkční informační systém – každé pondělí je společná porada vedoucí MŠ s ředitelkou školy, po které následuje pracovní porada s ostatními zaměstnanci mateřské školy. Zápis z této porady je vyvěšen na nástěnce.

Dvakrát ročně se koná pedagogická rada, na které se vyhodnocuje vzdělávání dětí a stanovují se další postupy a metody práce. Zásadní problémy řeší všichni zaměstnanci společně. Rodiče jsou přizváni ke spolupráci, mohou dávat podněty a nápady k rozvíjení programu mateřské školy.

Ředitelka školy a zástupce ředitele pravidelně provádí hospitační činnost.

10. Personální zajištění

Personální obsazení mateřské školy a počet pracovních úvazků jsou závislé na aktuálním počtu dětí se zdravotním postižením.

Pracovní pozice

Vedoucí mateřské školy - 1 úvazek, učitelka – 1 úvazek.

Asistent pedagoga - pokud je ve třídě vzděláváno dítě, které má doporučení ze SPC ke vzdělávání

s asistentem pedagoga. V současné době 1 úvazek.

Osobní asistenti - (jsou zaměstnanci střediska Diakonie ČCE Rolnička) jejich přítomnost a počet dle aktuální skladby dětí se zdravotním postižením nebo sociálním znevýhodněním.

V průběhu roku se pedagogové zúčastňují kurzů, které jsou tematicky zaměřené na specifika předškolního vzdělávání nebo na metodiku práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Své poznatky z kurzů uplatňují při své práci a předávají je dalším kolegům.

11. Spolupráce mateřské školy s ostatními institucemi

Činnost školy je organizačně i provozně spjata se střediskem Diakonie ČCE Rolnička.

To je jedním ze středisek Diakonie Českobratrské církve evangelické, která po celé republice poskytuje sociální služby dětem a dospělým lidem s různým typem zdravotního postižení nebo sociálního znevýhodnění.

Spolupráce školy se střediskem Diakonie ČCE:

Školy ve svých jednotlivých součástech zajišťují výchovu a vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Středisko Diakonie ČCE pak nabízí rodičům dětí a žáků sociální a doplňkové služby - dopravu do školy vlastním mikrobusem, pobyt v centru denních služeb v době mimo vyučování a osobní asistenci v době vyučování. Centrum denních služeb zajišťuje dětem a žákům pravidelnou speciálně pedagogickou péči - tělesnou nebo výtvarnou aktivizaci.

Spolupráce se SPC:

pro žáky s vadami řeči	Týn nad Vltavou
pro mentálně postižené	České Budějovice /autismus/
pro mentálně postižené	Strakonice
pro sluchově postižené	České Budějovice
pro tělesně postižené	České Budějovice, Arpida

Každé nově přijaté dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, které přichází do mateřské školy na základě doporučení psychologa, lékaře nebo pracovníků rané péče je po dohodě s rodiči zařazeno do péče speciálně pedagogického centra podle převažujícího typu postižení. Psycholog a speciální pedagog SPC provádí vyšetření o vhodnosti zařazení do naší mateřské školy a doporučuje další způsoby vzdělávání, případně stanoví stupeň podpůrných opatření. Pracovnice centra nebo střediska rané péče pravidelně dojíždějí a pomáhají hledat metody a speciálně pedagogické přístupy k jednotlivým dětem, nabízejí nové pomůcky. Po každé návštěvě zasílají zprávu s doporučením dalšího vzdělávání.

Učitelky mateřské školy vypracovávají individuálně vzdělávací plán dítěte s přihlédnutím k výsledkům psychologického vyšetření a doporučení SPC.

Speciálně pedagogická centra dávají podklady pro odklad školní docházky dítěte v předškolním věku a dále pak pomáhají s výběrem základní školy pro případnou individuální integraci nebo dávají doporučení pro zahájení školní docházky do základní školy speciální nebo přípravného stupně základní školy speciální.

12. Spoluúčast rodičů

Za výchovu a vzdělávání svých dětí jsou zodpovědní zvláště rodiče, proto je velmi důležitá spolupráce mateřské školy s rodiči. Úzká vazba na rodinu je nepostradatelnou součástí naší práce. Vstřícnost a důvěra mezi dítětem, rodiči a učitelkami by měla být samozřejmostí. Rodiče dětí informujeme o individuálních pokrocích, denně s nimi o dítěti hovoříme, případně podáváme zprávy prostřednictvím zápisu do komunikačního sešitu. Velmi živě také funguje komunikace s rodiči prostřednictvím internetu. Na náš web pravidelně přidáváme fotografie z pořádaných akcí.

Rodiče spolupracují při vytváření individuálních vzdělávacích plánů, mohou kdykoliv strávit se svým dítětem den v mateřské škole. Každoročně také pořádáme zotavovací týdenní pobyty, kde se děti učí samostatnosti a nezávislosti.

13. Spolupráce s veřejností

Naše škola je po celou dobu své existence neodmyslitelně spjata s činností střediska Diakonie ČCE Rolnička, které se velmi intenzivně a profesionálně zabývá prací s veřejností. Pravidelně pořádá řadu akcí, které podporují integraci dětí a dospělých lidí s postižením do společnosti, a tím odstraňují nebo zmírňují jejich sociální vyloučení. Rodiče, zaměstnanci i veřejnost jsou s činností Rolničky seznamováni prostřednictvím našich webových stránek.

Slavnostní bohoslužba v kostele Českobratrské církve evangelické u příležitosti zahájení nového školního roku. Výstava výtvarných prací žáků školy spojená s pěveckým vystoupením učitelů a žáků, která je každoročně pořádána na různých místech.

Děti mají příležitost předvést svá výtvarná díla nejenom rodičům, ale právě nejširší veřejnosti a dokázat tak, že i přes svůj hendikep mohou tvořit a prezentovat svou práci.

Ozdravné pobyty každoroční týdenní akce, pořádaná na různých místech republiky, tematicky zaměřená zejména na enviromenální a osobnostní a sociální výchovu.

Plavání probíhá v průběhu školního roku.

Dobroběh: dobročinný běžecký závod, který každoročně pořádá Rolnička, jehož se mohou zúčastnit i děti z mateřské školy se svými učitelkami nebo rodiči.

Kamarád pro volný čas

Škola se dlouhodobě zapojuje do projektu „Kamarád pro volný čas“, který realizuje středisko Diakonie ČCE v rámci činnosti Dobrovolnického centra. Smyslem projektu je umožnit dětem a mladým lidem s postižením prožít volný čas podle jejich přání ve společnosti dobrovolníků z řad studentů středních škol. Naše škola je partnerem místního gymnázia, jehož studenti se zapojují do tohoto projektu, tráví s našimi žáky volný čas, účastní se škol v přírodě a pomáhají při akcích školy. Pravidelně každý rok navštíví studenti prvních ročníků v rámci projektu „Dobrovolnický den“ naši školu a prožijí s žáky den plný her a soutěží, a možná právě na základě tohoto prožitku se rozhodnou stát se dobrovolníkem. Naši žáci také jedenkrát ročně navštíví studenty gymnázia v jejich škole.

Integrovaná Boccia:

Zájmový kroužek, který existuje již řadu let a nabízí dětem hru podobnou francouzskému petanqu.

Vánoční jarmark:

Ve spolupráci s městem Soběslav pořádá Rolnička Adventní trh.

Rodiče, zaměstnanci i veřejnost jsou s činností Rolničky seznamováni prostřednictvím našich webových stránek.

IV. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

V současné době má mateřská škola kapacitu 20 dětí. Mohou ji navštěvovat děti zdravé i děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Díky tomuto programu můžeme i nadále pokračovat v myšlence inkluze a vytvářet tak přirozené prostředí pro všechny děti. Vhodné personální zajištění umožňuje naplnění principu individualizace ve vzdělávání.

V mateřské škole pracuje vedoucí učitelka, učitelka a asistentka pedagoga. Díky spolupráci se střediskem Diakonie ČCE můžeme využít i pomoci osobních asistentek, které dopomáhají dětem při sebeobsluze.

Děti s vadami řeči využívají v průběhu dne podporu speciální pedagožky – logopedky.

V její kompetenci je řečová výchova, tj. pracuje s jednotlivými dětmi, vyvozuje s nimi správnou výslovnost, případně nacvičuje alternativní způsoby komunikace.

V režimu dne se střídají společné činnosti ve třídě a individuální péče – řečová výchova, pohybová aktivizace, arteterapie, individuální práce s dětmi se zdravotním postižením.

K individuální práci je možné využívat místnosti určené na zrakovou stimulaci, smyslovou výchovu, vzdělávání autistických dětí a muzikoterapii.

Kritéria přijímání dětí do mateřské školy

Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se řídí Školským zákonem, Vyhláškou č.14/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Termín podávání žádostí k předškolnímu vzdělávání na další školní rok je vždy zveřejněn na webových stránkách školy.

Podrobné informace mohou získat rodiče ve školním řádu a taktéž na webových stránkách školy.

V. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1. Charakteristika ŠVP

Školní vzdělávací program mateřské školy vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a je určen pro všechny děti, jak pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami tak pro děti ostatní. Hlavní myšlenka programu vychází z poslání naší mateřské organizace:

„Jsme různí, ale patříme k sobě. Každý člověk je jedinečný a zasluhuje respekt.

Rolníčka je tu proto, aby každý mohl s potřebnou pomocí dosáhnout svého osobního maxima a prožít celý život v sepětí s rodinou, přáteli a známými tam, kde se cítí doma.“

2. Cíle a záměry

Naším hlavním záměrem je rozvoj každého dítěte s přihlédnutím k jeho individuálním možnostem a schopnostem jak po stránce fyzické a psychické tak po stránce sociální. Výchovně vzdělávací proces zaměřujeme na rozvíjení učení a poznání dítěte, na osvojování základů hodnot naší společnosti a na získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat svoji jedinečnost.

3. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Specifickými cíli vzdělávání je komplexní péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami v přirozeném prostředí společně s jejich zdravými kamarády a sourozenci. Usilujeme o zmírnění nebo odstranění zdravotního handicapu dětí pomocí speciálně pedagogických metod a postupů. Za podstatné považujeme rozvoj komunikačních dovedností a nácvik alternativních způsobů komunikace jako základu speciálně pedagogické péče. Využíváme podpůrná opatření zohledňující speciální vzdělávací potřeby dětí, s jejichž pomocí mohou dosahovat výsledků, které odpovídají jejich maximálním možnostem. Je-li to potřebné, zpracováváme pro děti plán pedagogické podpory, ve spolupráci s pracovníky školských poradenských zařízení sestavujeme pro děti individuální vzdělávací plán. Obojí se v průběhu roku vyhodnocuje, vyhodnocení na konci školního roku má písemnou podobu.

Dětem nabízíme možnost dalších speciálních a podpůrných terapií /fyzioterapie, masáže, logopedie/, které jsou každodenní součástí výchovně vzdělávacího procesu. Zaměřujeme se na speciálně pedagogickou diagnostiku, na jejímž základě určujeme další vzdělávací možnosti dítěte a vhodnost zařazení do správného typu školy. **Podporujeme inkluzi dětí do běžných škol.**

4. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Škola je materiálně i personálně připravena na práci s dětmi mimořádně nadanými. Ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními sestavujeme pro tyto děti individuální vzdělávací plán.

5. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávání dětí od dvou do tří let má svá specifika, která souvisejí s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje. Uvědomujeme si přirozenost, spontánnost, hravost, zvědavost těchto dětí. Děti žijí především přítomností, jsou méně obratné a vůči ostatním mají mnohem méně zkušeností. Mateřská škola u dvouletých dětí usiluje o kvalitní sociální zkušenost, o předávání pozitivních vzorců chování dospělých i vrstevníků, vede je k přijímání určitých hranic a nových rolí. Vzdělávací nabídka je vytvářena dle vývojové úrovně a potřeb dětí. Hry a hračky jsou voleny s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti.

Významnou roli v procesu učení sehrává nápodoba, situačním učením, vlastní prožitek a především hra. Jednotlivé činnosti jsou často opakovány, zařazeny jsou pravidelné rituály. Je brán zřetel na to, že dvouleté děti udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Učitelky často střídají nabídku činností, trénují s dětmi návyky, respektování pravidel a norem a praktické dovednosti, přičemž je dětem ponechán co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity.

Jaká je cesta k našim cílům

Vzdělávání v naší mateřské škole je cílevědomý a plánovaný proces, v němž se navzájem vyváženě prolínají spontánní a řízené aktivity. Vzdělávání dětí je maximálně přizpůsobeno vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí, vychází ze znalosti aktuálního rozvojového stavu dítěte. Učitelky se stávají dětem poradcem, partnerem, průvodcem a pozorovatelem na jejich cestě za poznáním. Vycházejí z důkladné znalosti individualit dětí, které respektují. Pro realizaci cílů využívají metod prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí. Vše zakládají na přímých zážitcích, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové. Pěstují v dětech jejich kreativitu. Snaží se poskytovat takové vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přijímání vhodné. Didaktický styl vzdělávání zakládají na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Vytvářejí pro děti obsahově bohaté a zajímavé prostředí, nabízejí dětem příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem. Program pedagogických činností si předem plánují v souladu s požadavky Rámcového vzdělávacího programu a v souladu s individuálními vzdělávacími plány dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

VI. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Rolnička už zacinkala
znamení nám tak všem dala,
začíná se znovu stále
a tak pojd'te – honem - dále.
Otevřeme dveře hraní,
zpívání a povídání,
kamarádů velký ranec,
dovádění není konec.
Něco se i naučíme,
rodiče tím překvapíme.

Vzdělávací nabídka je zpracována v sedmi integrovaných blocích. Ty jsou tvořeny tak, aby byly pro celou věkovou skupinu dětí přirozeně motivující, snadno uchopitelné a přehledné. Témata vycházejí většinou z přirozeného cyklu ročních období a přírodních a společenských situací s nimi spojených. Tomu odpovídá i časový plán, který je pouze orientační. Vzdělávací nabídka je naznačena v tzv. pavoukovi. Každý integrovaný blok je stručně charakterizován. Jsou u něj vypsána jednotlivá témata a jejich podtémata a okruhy činností. Pod nimi je vyjádřeno, co u dětí budeme podporovat, tj. vyjasněn a popsán vzdělávací záměr. Integrovaný blok ukončují klíčové kompetence, které by mělo získat dítě absolvující předškolní vzdělávání.

Každý týden připravují paní učitelky činnostní plán, který vychází z jednotlivých podtémat integrovaných bloků.

Mezi vzdělávacím obsahem ŠVP a TVP bude těsný vztah, přesto je učitelkám ponechán dostatečný prostor k tvořivé práci, aby mohly volně přizpůsobovat věcný obsah konkrétním dětem ve třídě a upravovat jej v souladu s jejich dosavadní zkušeností a jejich aktuálními zájmy.

Názvy integrovaných bloků

1. **Kamarádi, pojd'te si hrát!**
2. **Podzimní slavnosti**
3. **Čas okolo Vánoc**
4. **Zima čaruje**
5. **Jaro, vstávej!**
6. **Věci a lidé kolem nás**
7. **Sluníčko plné pohody**

INTEGROVANÝ BLOK Č. 1

V prvním bloku budeme postupně včleňovat naše nové děti do kolektivu třídy, nejdříve ve vztahu k vlastní osobě /jméno, značka, místo v šatně, vlastní postýlka, místo v jídelně/, poté i k ostatním /noví kamarádi, moje učitelky, ostatní pedagogové a zaměstnanci/. Děti se seznámí s novým prostředím /moje třída, naše školka a nejbližší okolí/, s novými hračkami. Navštívíme starší kamarády z Rolničky. Společně vytvoříme pravidla soužití ve třídě. Postupně se začneme přizpůsobovat dennímu režimu. Starší děti pomohou učitelkám a kamarádům, aby se ve třídě všem líbilo. Poučíme se o tom, jak chránit svoje zdraví. Budeme cvičit, hrát si a také se o sebe starat /hygiena, stolování, oblékání/, někteří i s pomocí ostatních dětí nebo paní učitelek.

Moje třída

Seznámení se s třídou, hračkami
Úklid třídy

Noví kamarádi

Poznáváme jména dětí
Každý jsme jiný
Mé jméno, příjmení
Zážitky z prázdnin

KAMARÁDI, POJĎTE SI HRÁT!

Pohyb je můj kamarád

Pohybové hry
Lokomoční a nelokomoční
Pohybové činnosti
Nebezpečí úrazu

Chodíme do MŠ

Orientace v MŠ a okolí
Život ve školce
Jména učitelek
Stolování
Sebeobsluha

Umíme si hrát

Společné vytváření pravidel
Spontánní hra

OKRUHY ČINNOSTÍ

Dítě a jeho tělo

- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
- manipulační činnosti s předměty, pomůckami, materiálem
- zdravotně zaměřené činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu
- činnosti směřující k ochraně zdraví, k prevenci úrazů
- činnosti relaxační a odpočinkové

Dítě a jeho psychika

- vokální činnosti
- individuální a skupinová konverzace
- poslech čtených a vyprávěných pohádek, příběhů
- zpěv, recitace
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- přímé pozorování přírodních jevů
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zajišťující spokojenost a radost
- dramatické činnosti
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- smyslové hry
- námětové hry a činnosti
- estetické aktivity
- činnosti zasvěcující dítě do vztahů souvisejících s denním řádem

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- aktivity podporující sblížení dětí
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti vedoucí k ohleduplnému chování
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí /mateřská škola/

Dítě a společnost

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku

Dítě a svět

- pozorování blízkého prostředí, vycházky do okolí, do ulic
- poučení o možných nebezpečných situacích
- praktické užívání hraček a předmětů

PODPORUJEME

Schopnost dětí žít ve společenství ostatních lidí a být jeho součástí (škola, třída).

Seznamování s místem a prostředím, ve kterém děti žijí a vytváření pozitivního vztahu k němu.

Rozvíjení základních kulturně společenských návyků (prosba, poděkování), postojů a dovedností.

Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, umět spolupracovat, spolupodílet se.

Získávání relativní citové samostatnosti.

Osvojování si přiměřených praktických dovedností.

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností i dovedností komunikativních.

Sebeobsluhu.

Uvědomění si vlastního těla.

Rozvoj pohybových schopností.

Rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a plně prožívat.

V ÚROVNI KOMPETENCÍ USILUJEME O VYTVÁŘENÍ

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

soustředěně pozorovalo, zkoumalo, objevovalo,
aktivně si všímalo, co se kolem něho děje,
mělo elementární poznatky o prostředí, které ho obklopuje, orientovalo se v řádu a prostředí,
ve kterém žije.

Kompetence k řešení problémů

Usilujeme o to, aby dítě:

vnímalo problémy jako přirozenou součást života a učení a nebálo se chybovat.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

komunikovalo v běžných situacích bez ostychu s dětmi i dospělými,
užívalo přirozené prostředky komunikace k vyjádření svých prožitků, pocitů a nálad.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě:

chápal, že lidé jsou různí,
rozpoznalo nevhodné chování,
spolupodílelo se na společných rozhodnutích,
používalo základní společenské návyky v běžných situacích.

Kompetence činnostní a občanské

Usilujeme o to, aby dítě:

spoluvytvářelo pravidla společného soužití v MŠ, rozumělo jim a chápalo, proč je musí
dodržovat,
zajímalo se o dění kolem sebe i o druhé.

INTEGROVANÝ BLOK Č. 2

Podíváme se k řece, na pole i do zahrádek. Budeme si všimnout změn v okolí, pozorovat všechny znaky podzimu, poznáme jeho barvy. Budeme o něm zpívat a učit se nové básničky. Ochutnáme jeho plody a naučíme se je poznávat ostatními smysly. Různými činnostmi zjistíme, jak chránit přírodu. Navštívíme výstavu chovatelů drobného zvířectva a zúčastníme se výlovu rybníka. Ukážeme si, co zvířata dělají, jaký nám přinášejí užitek, a budeme je pojmenovávat. Když bude foukat dobrý vítr, pustíme si draky. Využijeme bramborové sezóny a použijeme brambory k tiskání, vaření i jiným činnostem. Budeme se starat o to, abychom byli zdraví, proto budeme hodně sportovat, správně se oblékat, dbát na hygienu a čistotu a myslet na to, jak se máme chovat, aby se nám nic nestalo. Poznáme naše tělo a jeho části. A samozřejmě budeme poslouchat pohádky, příběhy a hodně si povídat.

Kouzelník Podzim

Znaky podzimu /přednášení a zpívání
o podzimu, pozorování podzimní přírody/
Barvy v přírodě /poznávání
i jiných barev/
Zvířata /názvy, užitek, ztvárnění/
Bramborová sezóna

Pohádkový podzim

Čtení příběhů a pohádek
/rozhovory/
Ochrana přírody
Pouštění draků

PODZIMNÍ SLAVNOSTI

Bud'me zdraví

Poznávání ovoce a zeleniny
/vitamíny/
Jak se oblékat
Sportování /PH, hry s míčem apod.
nebezpečí úrazu/
Já a moje tělo
Hygienu a čistotu - půl zdraví

OKRUHY ČINNOSTÍ

Dítě a jeho tělo

- lokomoční a nelokomoční pohybové a zdravotně zaměřené činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti směřující k prevenci úrazů, nemoci
- manipulační činnosti, jednoduché úkony s předměty

Dítě a jeho psychika

- artikulační a sluchové hry, slovní hádanky
- společné rozhovory
- vyprávění, recitace, zpěv
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů
- konkrétní operace s materiálem /třídění, přiřazování, porovnávání apod./
- smyslové hry
- činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků /vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky apod./
- výlety do okolí

Dítě a ten druhý

- aktivity podporující sbližování dětí
- hry, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity

Dítě a svět

- pozorování okolní přírody, vycházky do okolí
- sledování rozmanitosti a změn v přírodě
- pozorování stavu životního prostředí
- ekologicky motivované hravé aktivity
- poznávání ekosystémů

PODPORUJEME

Rozvoj a používání všech smyslů.

Přirozené poznávací city – zájem, zvědavost, zkoumání, objevování stále něčeho nového.

Vytváření správného vztahu k životnímu prostředí.

Postupné vnímání, že svět má svůj řád, je pestrý a rozmanitý.

Uvědomování si vlastního těla, rozvoj fyzické a psychické zdatnosti.

Rozvoj schopnosti vážit si svého zdraví i zdraví ostatních.

Rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky.

Rozvoj kultivace mravního a estetického cítění, vnímání a prožívání.

Snahu dokázat vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky – řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými.

Rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie, paměti a pozornosti.

Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, zlepšovat, ale i poškozovat.

Rozvoj kooperativních dovedností, vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.

V ÚROVNI KOMPETENCÍ USILUJEME O VYTVÁŘENÍ:

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

mělo základní poznatky o přírodě, o její rozmanitosti a proměnách, všímalo si souvislostí, užívalo jednoduchých pojmů, znaků a symbolů, kladlo otázky a hledalo na ně odpovědi, dovedlo postupovat podle pokynů, soustředilo se na činnost.

Kompetence k řešení problémů

Usilujeme o to, aby dítě:

přistupovalo k problémům aktivně, při řešení problémů postupovalo cestou pokusu a omylu, zkoušelo a experimentovalo.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

rozšířilo svou slovní zásobu a používalo ji ke komunikaci, vedlo smysluplný dialog.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě:

napodobovalo správné prosociální chování a mezilidské vztahy, při společných činnostech se dovedlo domluvit a spolupracovat.

Kompetence činnostní a občanské

Usilujeme o to, aby dítě:

vnímalo svou sounáležitost s životním prostředím, dbalo na své zdraví, bezpečí svoje i druhých.

INTEGROVANÝ BLOK Č. 3

Zvládneme své strachy, čertů se bát nemusíme. Budeme se připravovat na vystoupení před rodiči, sourozenci i prarodiči a užijeme si advent. Seznámíme se s některými vánočními zvyky a obyčejí. Vyzdobíme krásně naši školku. Vyrobíme dárečky, abychom udělali radost svým nejbližším. Čas Vánoc je jako stvořený pro posílení mezilidských vztahů, proto si budeme povídat o rodině i cizích lidech a o tom, jak můžeme pomáhat ostatním kolem nás. Budeme si všímat okolí, jak se na něm podepíše vánoční čas, a pokusíme se orientovat v okolí bydliště. Podíváme se do divadla. Popovídáme si o své nejoblíbenější knížce a určitě si z ní i něco pěkného přečteme. Budeme dělat, co nás baví, protože o Vánocích se mají plnit všechny sny a přání.

My se čertů nebojíme, na Vánoce se těšíme

Zvyky a obyčejí
Děláme radost druhým – výroba,
přednášení, zpívání, vyprávění

Změny kolem nás

Společná výzdoba
třídy a MŠ
Co se děje v našem okolí
/vánoční čas/

ČAS OKOLO VÁNOC

Moje rodina

Mezilidské vztahy /máme
se rádi/
Příbuzní a cizí lidé
Pomáháme
Orientace v okolí bydliště

Kniha - studnice moudrosti

Činnosti, které mají děti rády
Četba, divadlo, film
Moje oblíbená kniha

OKRUHY ČINNOSTÍ

Dítě a jeho tělo

- sezónní pohybové činnosti
- konstruktivní činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- jednoduché úkony s předměty, pomůckami, materiálem
- jednoduché pracovní činnosti v oblasti úklidu a úpravy prostředí

Dítě a jeho psychika

- řečové, sluchové a rytmické hry
- sledování filmových nebo divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- hry procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- hry na téma rodiny
- dramatické činnosti

Dítě a ten druhý

- sociální interaktivní hry, hraní rolí, hudební a hudebně pohybové hry
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- společná setkávání, povídání, sdílení
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Dítě a společnost

- příprava a realizace společné slavnosti
- tvůrčí činnosti dramatické, hudební, výtvarné
- aktivity přibližující dítěti mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, lež)
- návštěva divadelního představení

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využití encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti /kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování/

PODPORUJEME

Vytváření a rozvoj citových vztahů, vyjadřování prožitků, dojmů, pocitů.

Poznávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání.

Kultivaci a obohacení vzájemné komunikace mezi dětmi.

Spolupráci, spolupodílení se na společných činnostech.

Rozvoj kulturně estetických dovedností – dramatických, výtvarných, hudebních.

Rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky.

Učení se nejen spontánně, ale i vědomě vyvinout úsilí, soustředit se na činnost a zapamatovat si ji, postupovat podle instrukcí a pokynů, dobrat se k výsledku.

Prohlubování pozitivního vztahu k místu, kde žijí.

Rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.

Touhu dítěte po dalším vědění a budoucím čtení, proč je dobré, když můžeme číst a co všechno můžeme s knihou prožít.

Rozvoj schopnosti sebeovládání.

V ÚROVNI KOMPETENCÍ USILUJEME O VYTVÁŘENÍ:

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

experimentovalo a užívalo při tom jednoduchých pojmů,
dokončilo zadanou práci, dovedlo postupovat podle pokynů,
učilo se hodnotit svou práci i druhých,
uplatňovalo získané zkušenosti.

Kompetence k řešení problémů

Usilujeme o to, aby dítě:

mělo své vlastní, originální nápady,
snažilo se řešit jednoduché problémy, které jsou známé a stále se opakují, samostatně,
rozlíškovalo řešení vedoucí k cíli a řešení, která k cíli nevedou, a dokázalo mezi nimi volit.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

dovedlo využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává,
dokázalo vyjadřovat své pocity, prožitky různými prostředky /řeč., výtvar., hudeb. apod./,
rozumělo slyšenému, slovně reagovalo,
rozšiřovalo si svou slovní zásobu a používalo ji k dokonalejší komunikaci s okolím,
ovládalo dovednosti předcházející čtení a psaní.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě

vědomě přijímalo důsledky svého jednání
dovedlo dětským způsobem projevit citlivost a ohleduplnost k druhým a pomoci slabším
respektovalo ostatní
dokázalo se ve skupině prosadit, ale i podřídít.

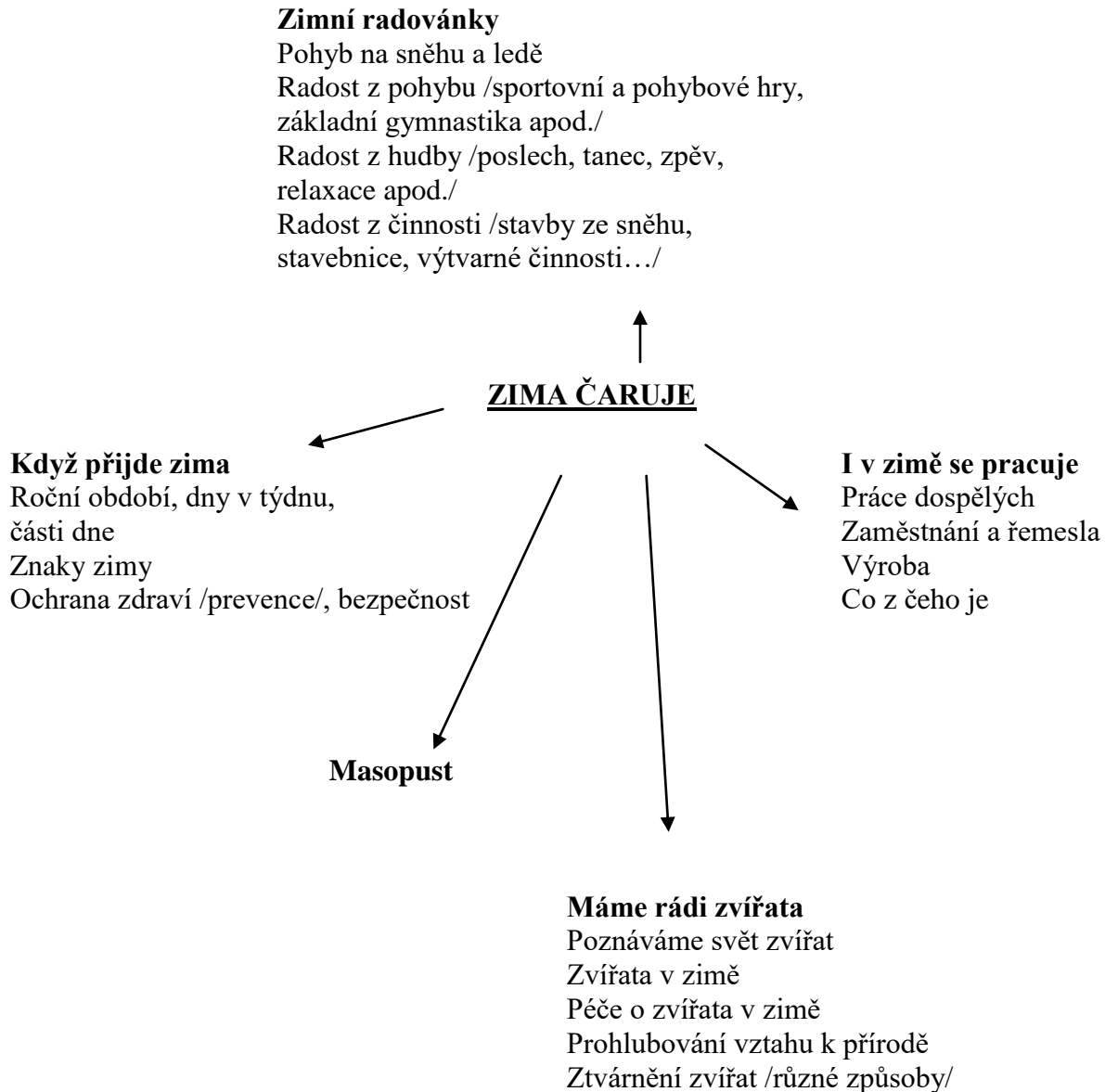
Kompetence činnostní a občanské

Usilujeme o to, aby dítě

vědělo, že není jedno, v jakém prostředí žije a uvědomovalo si, že se na něm podílí
zajímalo se o druhé
mělo smysl pro povinnost ve hře, v práci i učení.

INTEGROVANÝ BLOK Č. 4

Budeme se radovat z pohybu, hudby a činností, které máme rádi. Užijeme si radováněk s vodou, sněhem a ledem. Budeme sledovat, jak se nám mění části dne, dny v týdnu a roční období a jak se to zimní liší od ostatních. Také si popovídáme o tom, jaké je to být nemocný a jak to udělat, aby na nás byl každý bacil krátký. I v zimě se pracuje. Proto poznáme různá řemesla a na některá z nich si zahrajeme. Povíme si, co z čeho je nebo z čeho se to vyrábí. Protože máme rádi zvířata, řekneme si, jak se o ně v zimě starat. Budeme krmit ptáky, hledat zvířátka podle stop a také si na ně zahrajeme. A pak už oslavíme masopust. Vyrábíme si masky a uspořádáme karneval.

OKRUHY ČINNOSTÍ

Dítě a jeho tělo

- sezónní pohybové činnosti
- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým využíváním
- činnosti směřující k ochraně zdraví a k vytváření zdravých životních návyků
- činnosti směřující k prevenci úrazů
- grafické činnosti
- jednoduché úkony s nástroji, náčiním, pomůckami, materiálem

Dítě a jeho psychika

- vyprávění podle skutečnosti, komentování zážitků
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- konkrétní operace s materiálem, třídění, přiřazování, porovnávání
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- námětové hry a činnosti
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- hry na rozvoj zrakové a sluchové paměti
- hry a činnosti zaměřené na poznání jednoduchých obrazně znakových systémů
- činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy
- činnosti zaměřující dítě do časových pojmů a vztahů
- činnosti zajišťující spokojenost a radost

Dítě a ten druhý

- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- hry, přirozené situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- kooperativní činnosti ve skupinkách
- společné aktivity nejrozličnějšího zaměření

Dítě a společnost

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich práce

Dítě a svět

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve /praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami/

PODPORUJEME

Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám, přirozené poznávání rozmanitosti přírody – roční období.

Prohlubování vztahu k přírodě.

Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

Rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie.

Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení a rozvoj zájmu o učení.

Osvojování elementárních poznatků o znakových systémech /abeceda, čísla/.

Osvojení některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní.

Rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.

Pozitivní vztah k práci.

Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.

Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.

Rozvoj a kultivaci mravního i estetického vnímání.

V ÚROVNI KOMPETENCÍ USILUJEME O VYTVÁŘENÍ:

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

Soustředěně pozorovalo, zkoumalo, objevovalo, všímalo si souvislostí, mělo elementární poznatky o světě lidí, přírody i techniky, poznávalo, že se může mnohému naučit, učilo se nejen spontánně, ale i vědomě, učilo se s chutí.

Kompetence k řešení problémů

Usilujeme o to, aby dítě:

Všímalo si dění i problémů v bezprostředním okolí, řešilo problémy na základě bezprostřední zkušenosti, zpřesnilo si početní představy, užívalo číselných a matematických pojmů.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

Ovládalo dovednosti předcházející čtení a psaní, komunikovalo gesty i slovy, rozlišovalo některé symboly a rozumělo jejich významu a funkci.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě:

Samostatně rozhodovalo o svých činnostech, umělo si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej, při společných činnostech se domlouvalo a spolupracovalo, respektovalo druhé, bylo k nim citlivé a ohleduplné.

Kompetence činnostní a občanské

Usilujeme o to, aby dítě:

Vážilo si práce druhých, uvědomilo si svá práva i práva druhých, snažilo se chovat v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, chápalo, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.

INTEGROVANÝ BLOK Č. 5

V tomto bloku nás čeká zázrak v přírodě – barvy, rostlinky, zvířata – budeme poznávat zvířátka na dvorku i ve stáji, v lese, na poli i v exotických zemích. Stanou se z nás zahradníci a pokusíme se vypěstovat nějakou rostlinku. Poznáme, co všechno rostliny potřebují k životu a porovnáme to s potřebami dětí. Porovnáme města a vesnice a život v nich. Budeme znát, kde bydlíme. Někteří z nás se budou připravovat na zápis a navštíví ZŠ..

Když všechno kvete

Pozorování přírody /změny - vyjádření/

Barvy přírody /opakování barev/

Práce na zahradě

Příroda domova /pokojové rostliny/

Nový život

Zvířata a jejich mláďata

Co je třeba k životu /živá
a neživá příroda/

Půjdu už k zápisu

Jednou budu školákem

JARO, VSTÁVEJ!

Lidská společenství

Města a vesnice

Život ve městě a na vesnici

/jaká na nás číhají nebezpečí/

Můj domov, národní hrdost,

zvláštnosti a tradice obce

Rovnost lidí /solidarita/

OKRUHY ČINNOSTÍ

Dítě a jeho tělo

- pohybové činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti
- konstruktivně zaměřené činnosti

Dítě a jeho psychika

- činnosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky /noviny, časopisy, knihy apod./
- artikulační, řečové, sluchové, rytmické hry
- pozorování přírodních jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledcích pozorování
- experimenty s materiálem a předměty
- řešení praktických problémů
- námětové hry a činnosti
- činnosti podporující tvořivost a fantazii
- činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti zasvěcují dítě do časových pojmů a vztahů
- cvičení v projevování citů, v sebekontrolě, v sebeovládání
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, čím se lidé liší

Dítě a ten druhý

- hudební a hudebně pohybové hry
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- četba, vyprávění a poslech pohádek s etickým obsahem a poučením
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu apod.

Dítě a společnost

- receptivní, slovesné, literární, výtvarné a dramatické činnosti
- návštěvy kulturních míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

Dítě a svět

- vycházky do okolí
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích (kontakt se zvířaty, jedovaté rostliny)
- poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií
- praktické pokusy, zkoumání, manipulace s materiálem a surovinami
- pěstitelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní zahradu

PODPORUJEME

Rozvoj vnímání, naslouchání, porozumění.

Rozvoj smyslového vnímání.

Kladení základů práce s informacemi.

Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s neživou a živou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí...

Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

Rozvíjení kooperativních dovedností.

Osvojování poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí.

Ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.

Učit se přemýšlet, vést jednoduché úvahy, vyjádřit to, o čem přemýšlím.

Vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.

Rozvoj úcty k životu.

Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhým.

V ÚROVNI KOMPETENCÍ USILUJEME O VYTVÁŘENÍ:

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

Soustředěně pozorovalo, zkoumalo, objevovalo, všímalo si souvislostí, kladlo otázky a hledalo na ně odpovědi, aktivně si všímalo, co se kolem něho děje, poznávalo, že se může mnohému naučit, mělo elementární poznatky o světě lidí, kultury a přírody.

Kompetence k řešení problémů

Usilujeme o to, aby dítě:

Řešilo problémy na základě bezprostřední zkušenosti, zkoušelo a experimentovalo, řešilo problémy, na které stačí, při řešení myšlenkových i praktických problémů užívalo logických, matematických i empirických postupů.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

Vědělo, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, domlouvalo se gesty i slovy, v běžných situacích komunikovalo bez zábran, průběžně rozšiřovalo svou slovní zásobu.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě:

Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chovalo obezřetně, uplatňovalo základní společenské návyky a pravidla společenského styku v běžných situacích, rozpoznalo nevhodné chování, bylo schopno respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy, vnímalo nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost, bylo schopno chápat, že lidé se různí a umělo být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.

Kompetence činnostní a občanské

Usilujeme o to, aby dítě:

Uvědomilo si svá práva i práva druhých, snažilo se chovat v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, chápalo, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá, vážilo si práce i úsilí druhých, chápalo, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, dbalo na svoje bezpečí i bezpečí druhých.

INTEGROVANÝ BLOK Č. 6

Tříděním odpadu „oslavíme“ Den Země, zjistíme, kde žijeme /vesmír, planeta Země, světadíly/, že jsme různí a přece stejní. Zahrajeme si na čarodějnice, budeme si o nich povídat a nějakou si vyrobíme. Nezapomeneme na naše nejmilejší maminky – mají přece svátek. Vyrobíme jim ten nejkrásnější dárek a užijeme si s nimi krásné odpoledne. Ujasníme si, kam se vracíme nejraději a proč. Zjistíme, kam chodí maminka a tatínek do práce a co tam dělají. Zahrajeme si na rozličné profese a řekneme si, čím bychom jednou chtěli být. Dozvíme se, co nám usnadňuje práci. Vyzkoumáme, z čeho jsou věci vyrobeny a pojmenujeme různé materiály a jejich vlastnosti. Budeme odhalovat tajemství lidského těla, jeho části a důležitost našich smyslů. Také se budeme snažit o udržování svého těla ve zdraví, pochopit, že zdraví se musí chránit, napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem, zdravými životními návyky /zdravá výživa a životospráva/ a oblékáním. A hlavně si užijeme Velikonoce.

Maminka má svátek, čarodějnice

Výroba dárků
Děláme radost sobě i ostatním
/zpívání, přednášení, tancování.../
Mezilidské vztahy

Co dělají naši blízcí

Rodina, místo kam patřím
Profese
Poznatky o technickém světě
Čím chci být

Den Země

Kde žijeme /vesmír, planeta Země, světadíly, národy a národnosti/
Třídění odpadu

VĚCI A LIDÉ KOLEM NÁS

Tajemství lidského těla

Části těla
Smysly
Životospráva
Co si oblékám

Velikonoce

Svátky jara
Lidové zvyky

Co nám usnadňuje práci

Stroje, nástroje
Materiál, vlastnosti
Použití

OKRUHY ČINNOSTÍ

Dítě a jeho tělo

- pohybové činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

Dítě a jeho psychika

- samostatný slovní projev na určité téma
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- záměrné pozorování běžných předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem /třídění, přiřazování, uspořádání apod./
- hry zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, koncentrace pozornosti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání, cvičení v projevování citů
- estetické a tvůrčí aktivity
- hry na téma rodiny, přátelství
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišnosti od ostatních

Dítě a ten druhý

- sociální hry, hraní rolí, dramatické činnosti
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích i ve skupinách
- společná setkávání, povídání
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina

Dítě a společnost

- různorodé hry a skup. aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- přípravy a realizace společných slavností
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich života a práce
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí

Dítě a svět

- poučení o možných nebezpečných situacích (doprava, přístroje a jiná nebezpečí),
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- kognitivní činnosti, kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse
- praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami
- ekologicky motivované hrové aktivity

PODPORUJEME

Osvojování poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.

Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, jeho rozmanitosti, neustálých proměnách.

Rozvoj všech smyslů.

Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívat logických, matematických i empirických postupů, řešit různé úkoly a situace.

Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

Přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému.

Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu.

Rozvoj pohybových dovedností a schopností v oblasti hrubé a jemné motoriky.

Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.

Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě.

Rozvoj kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dětí, vytvoření povědomí o mezilidských vztazích.

Rozvoj kulturně estetických dovedností - dramatické, výtvarné, hudební.

Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem.

V ÚROVNI KOMPETENCÍ USILUJEME O VYTVÁŘENÍ:

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

Vyvinulo úsilí, soustředilo se na činnost a záměrně si pamatovalo, radovalo se z toho, co samo zvládne a dokáže, mělo elementární poznatky o světě lidí, přírody i techniky, porozumělo věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí.

Kompetence k řešení problémů:

Usilujeme o to, aby dítě:

Vymýšlelo nová řešení problémů a situací a využívalo při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost, vnímalo elementární matematické souvislosti.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

Chápal, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou, dokázalo vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky /řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod./, průběžně rozšiřovalo svou slovní zásobu.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě:

Umělo odmítnout nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, přijímalo vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržovalo dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobilo se jim, chápal, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou.

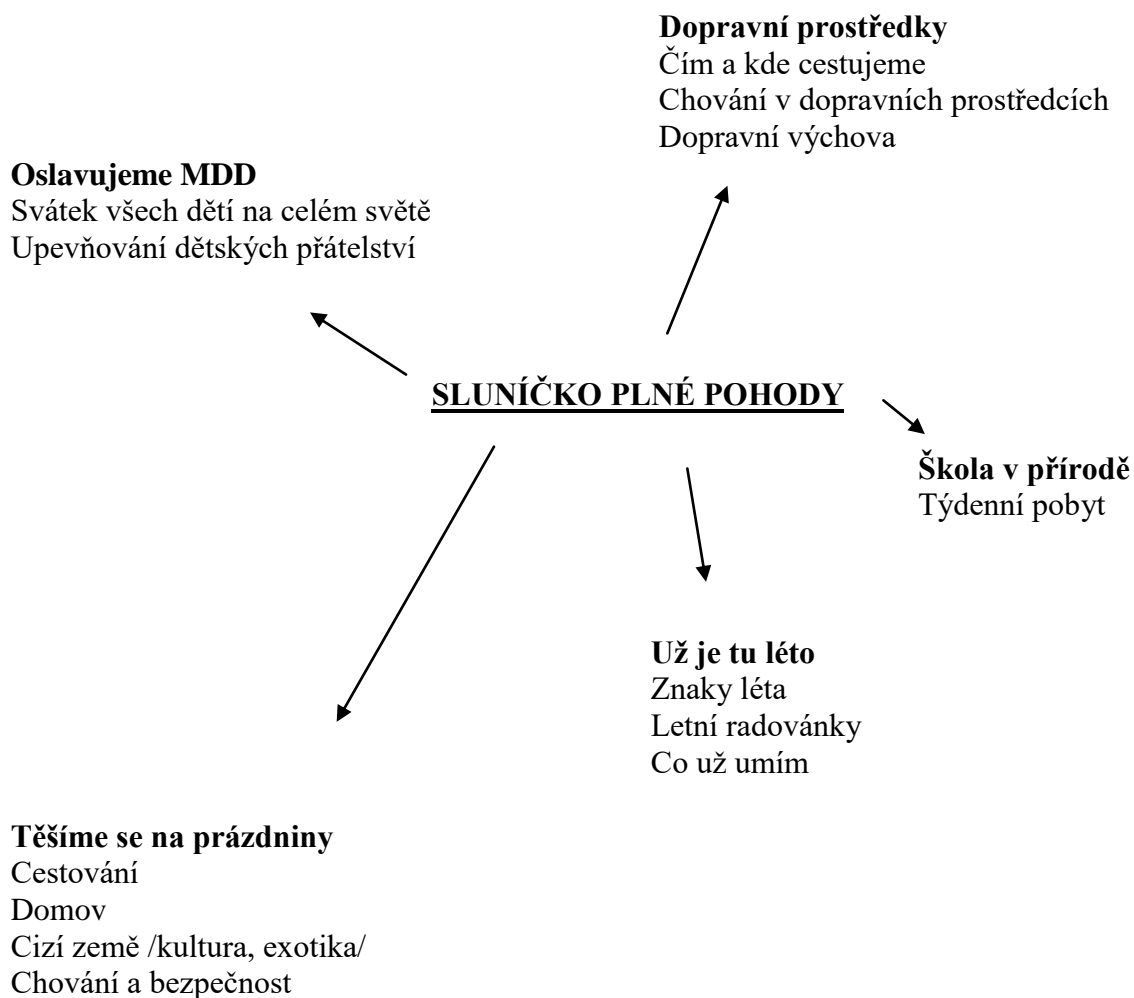
Kompetence činnostní a občanské

Usilujeme o to, aby dítě:

Učilo se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat, odhadlo rizika svých nápadů, šlo za svým záměrem, ale také dokázalo měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.

INTEGROVANÝ BLOK Č. 7

A nakonec oslavíme náš svátek. Vyrazíme na týdenní výlet, kde si budeme užívat krásného počasí a jeden druhého. Obejdeme zahrádky a poznáme první plody léta, zopakujeme si roční období a jejich znaky. Užijeme si letní radovánky. Vyjedeme do světa. Vyzkoumáme, jak to vypadá doma i v cizích zemích, jestli je svět opravdu kulatý a proč je každý člověk jiný. Stanou se z nás řidiči a naučíme se správně přecházet přes ulici. Poznáme některé dopravní prostředky a značky a řekneme si, čím a kde cestujeme a jak se v dopravních prostředcích máme chovat. Zopakujeme si, co už umíme a budeme se společně těšit na prázdniny. Určitě si povíme, jak se máme chovat, abychom si je užili ve zdraví. Rozloučíme se s dětmi, které od nás odcházejí.

OKRUHY ČINNOSTÍ

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti i nelokomoční činnosti, sezónní činnosti, turistika
- zdravotně zaměřené činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů při pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi

Dítě a jeho psychika

- rytmické a sluchové hry, slovní hádanky, vokální činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- komentování zážitků, vyřizování vzkazů, zpráv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, koncentrace pozornosti
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými matematickými pojmy a jejich symbolikou
- činnosti umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů
- estetické a tvůrčí aktivity
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, vyvolávající pohodu a veselí
- činnosti zaměřené k záměrnému pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi

Dítě a společnost

- různorodé hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- přípravy a realizace společných slavností
- receptivní výtvarné či dramatické činnosti
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur

Dítě a svět

- poučení o možných nebezpečných situacích (doprava, manipulace s přístroji, požár a jiná nebezpečí)
- hry a aktivity na téma dopravy
- sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- kognitivní činnosti, kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse
- seznamování s věkově odpovídajícími reáliemi o naší vlasti

PODPORUJEME

Upevňování vzniklých přátelství.

Rozvoj prosociálního chování.

Rozvoj kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dětí, vytvoření povědomí o mezilidských vztazích, morálních hodnotách.

Vytváření povědomí o existenci jiných kultur.

Ochranu osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Rozvoj schopnosti sebeovládání.

Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní.

Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci.

Rozvoj pohybových schopností.

Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních /vnímání, naslouchání, porozumění/ i produktivních /výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu/.

Poznávání jiných kultur.

V ÚROVNI KOMPETENCÍ USILUJEME O VYTVÁŘENÍ:

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

Experimentovalo a užívalo při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů, orientovalo se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije, dovedlo postupovat podle instrukcí a pokynů a bylo schopno se dobrat k výsledkům, odhadlo své síly.

Kompetence k řešení problémů

Usilujeme o to, aby dítě:

Řešilo problémy, na které stačí samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého, pochopilo jednoduché algoritmy různých úloh a situací a využívalo je v situacích dalších.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

Hovořilo /pokud je to možné/ ve vhodně formulovaných větách, domlouvalo se gesty i slovy, ovládalo dovednosti předcházející čtení a psaní, vědělo, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě:

Napodobovalo modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí, chápalo, že nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, dokázalo se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování, bylo schopno chápat, že lidé se různí a umělo být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.

Kompetence činnostní a občanské

Usilujeme o to, aby dítě:

Chápalo, že nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky, uvědomovalo si, že svým chováním se podílí na prostředí, ve kterém žije a že je může ovlivnit, chápalo, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH - ZÁVĚR

Vzdělávání v naší mateřské škole bude probíhat podle vzdělávacího obsahu ŠVP, ale také ve značné míře i na základě školních IVP. Některé učivo bude vzhledem k zdravotnímu postižení dětí zredukováno a naopak na některé učivo může být kladen větší důraz. Výběr učiva bude přizpůsoben speciálním vzdělávacím potřebám dětí a podle potřeby bude zařazeno i situační učení.

VII: AUTOEVALUACE

Cílem hodnocení je ověřit naplňování stanovených cílů a záměrů ve školním vzdělávacím programu a jeho soulad s cíli RVP. Pomocí průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek je učitelkám MŠ poskytnuta zpětná vazba o kvalitě jejich práce a ony se jí snaží využívat k optimalizaci a zlepšování všech součástí výchovně vzdělávacího procesu. V tomto školním roce proběhne vlastní hodnocení školy.

STRUKTURA EVALUACE:

I. DOKUMENTY ŠKOLY – SOULAD ŠVP – RVP PV

Tato oblast by měla hodnotit naplňování stanovených záměrů a cílů školy v souladu s cíli RVP PV

1. Evaluace podtémat integrovaných bloků

Cíl: Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího, navazujícího tematického plánu v rámci integrovaného bloku

Čas: Vždy po ukončení podtématu integrovaného bloku

Nástroje: Záznam do hodnotících listů, konzultace učitelek

Kdo: Vedoucí učitelka MŠ

2. Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku

Cíl: Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření

Čas: Po ukončení realizace daného integrovaného bloku

Nástroje: Záznam evaluace integrovaných bloků, konzultace učitelek

Kdo: Vedoucí učitelka MŠ

3. Hodnocení dětí

Cíl: Hodnotit vývojové pokroky jednotlivých dětí

Čas: Převážně průběžně, dle aktuální situace a potřeby

Nástroje: Konzultace učitelek, konzultace s rodiči, konzultace s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny a SPC, diagnostika dětských výtvarných prací, cílené pozorování, vedení portfolia

Kdo: Vedoucí učitelka MŠ

4. Soulad – ŠVP – RVP PV

Cíl: Ověřit soulad – ŠVP – RVP PV, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce

Čas: 1 x ročně

Nástroje: Přehledy o rozvoji dětí – fotodokumentace, výstavy, vystoupení dětí, záznamy, monitoring, hospitační záznamy, konzultace, dotazníky pro rodiče, pedagogické porady, autoevaluace pedagogických pracovníků, vlastní hodnocení školy

Kdo: Vedoucí učitelka MŠ

II. PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ A VÝSLEDKY

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a koncepčních záměrů ŠVP a výsledků vzdělávání.

1. Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces

Cíl: Zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP

Čas: Průběžně

Nástroje: Monitoring, vzájemné hospitace, konzultace, pedagogické hospitace, uplatňování poznatků z dalšího vzdělávání, dotazníky + výstup, pedagogické porady

Kdo: Vedoucí učitelka MŠ

2. Osobní rozvoj pedagogů

Cíl: Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu

Čas: Průběžně

Nástroje: Konzultace, pedagogické porady, hospitace, monitoring, dotazníky

Kdo: Vedoucí učitelka MŠ

3. Evaluace personálních podmínek

Cíl: Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP PV, kvalifikovanost pedagogického týmu, DVPP ve vztahu k cílům ŠVP a k naplnění koncepčních záměrů, efektivita personálního zabezpečení MŠ

Čas: 1x za tři roky

Nástroje: Dotazníky, průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní činnost, hospitace, pedagogické a provozní porady

Kdo: Ředitelka školy, vedoucí učitelka MŠ

4. Evaluace materiálních podmínek

Cíl: Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP: Budova, technický stav vybavení tříd – dětský nábytek, pomůcky, hračky, zahrada + zahradní náčiní

Čas: 1x za tři roky

Nástroje: Dotazníky, záznamy z pedagogických a provozních porad, záznamy z kontrolní činnosti

Kdo: Ředitelka školy, učitelky

5. Evaluace ekonomických podmínek

Cíl: Hodnocení činností v oblasti ekonomiky školy, účelnost, efektivnost hospodaření, rozbor hospodaření školy

Čas: 1x za tři roky

Nástroje: Tabulky, zprávy + rozbor, pedagogické a provozní porady

Kdo: Ředitelka školy

6. Evaluace organizačních podmínek školy

Cíl: Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP
Čas: 1x za tři roky
Nástroje: Monitoring, hospitace, kontrolní činnost, dotazníky, záznamy z pedagogických a provozních porad
Kdo: Ředitelka školy

III. SPOLUPRÁCE

Cílem této oblasti je vyhodnocení přínosu partnerství pro naplňování stanovených záměrů v ŠVP

1. Evaluace spolupráce s rodinou

Cíl: Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanoveným záměrům této oblasti v ŠVP
Čas: 1 x za tři roky
Nástroje: Rozhovory s rodiči, monitoring mezi rodiči, dotazníky, provozní porady, mimoškolní akce za účasti rodičů
Kdo: Vedoucí učitelka MŠ

2. Evaluace spolupráce se ZŠ a ZŠS, veřejností, střediskem Diakonie ČCE

Cíl: Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu k naplnění stanovených záměrů v ŠVP
Čas: 1x za tři roky
Nástroje: Webové stránky, fotodokumentace, vystoupení dětí pro veřejnost, výstava dětských prací
Kdo: Ředitelka školy

VIII: PREVENTIVNÍ PROGRAM

Preventivní program je přirozenou součástí našeho ŠVP.

Kompetence podpory zdraví a zdravého životního stylu, ke kterým směřujeme, jsou:

Sebedůvěra, samostatnost a sebejistota

Schopnost přizpůsobení se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se

Seberozvíjení

Motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům

Rozvoj tvořivosti a estetického cítění

Tyto kompetence jsou zároveň prevencí společensky nepřijatelných jevů.

Mezi další kompetence v oblasti prevence, které jsou součástí našeho ŠVP, patří:

Znát, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí a co mu škodí, znát důsledky používání některých látek pro zdraví

Rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví

Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit, napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky (zdravá výživa a životospráva)

Mít vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků)

Vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné

Znát pravidla společného soužití ve skupině

Hodnotit své chování i chování druhých

Mít a hájit svůj názor

Akceptovat kompetentní autoritu

Vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav

Přístupovat aktivně k problémům, řešit problémy

Vědět, že je více možností řešení konfliktů

Kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad

Chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role

Spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí

Tyto kompetence vytváříme pomocí:

Osobní zkušenosti dítěte (zejména při hře)

Prožitkového učení

Sociálních her a hraní rolí

Námětových her, společných staveb nebo společných kreseb

Dramatické výchovy

Věkově smíšené třídy

Soužitím zdravých dětí s dětmi se zdravotním postižením

Denního kontaktu učitelek s rodiči (a to především ústního nebo alespoň písemného)

IX: PROGRAM ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVY

Enviromentální výchova je přirozenou součástí našeho ŠVP

Hlavní cíl

Příspěk k vytvoření pozitivních vztahů dětí k prostředí, zejména k přírodě a zprostředkovat vytváření dovedností a návyků správného jednání v prostředí. Zajistit práva dětí na jejich optimální rozvoj v rodinách. Naučit je žít podle principů (trvale) udržitelného rozvoje. Chápat význam odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince.

Konkrétně to znamená:

- vytvářet dětem základní podmínky pro získávání dovedností a znalostí o zákonitostech biosféry, o vztazích člověka a prostředí, o vývoji a problémech současné civilizace i o možnostech a způsobech jejich řešení
- pěstovat dovednosti a návyky žádoucího jednání a chování v přírodním prostředí
- působit na utváření názorů, postojů, hierarchii životních hodnot, životní styl, na pochopení kvality života
- rozvíjet úctu a cit k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi
- motivovat k aktivnímu zapojení do péče o životní prostředí, zaměřovat se na:
  - omezování nadspotřeby
  - znovu používání, vyhýbání se věcem na jedno použití
  - recyklování papíru, železa, skla, organický odpad ukládat na kompost

Metody při realizaci EVV

Klademe důraz na pobyt žáků v přírodě, vnímání pomocí všech smyslů a vytváření pozitivních zkušeností z kontaktu s přírodou, s přírodními materiály. Důležité je dát dostatečný prostor pro pozorování a prožitek.

Využíváme metody:

vyprávění spojené s názorem
situační učení – využití situace v daném okamžiku
kooperativní učení hrou a činnostmi
rozhovor
demonstraci
metody pracovní, manipulaci